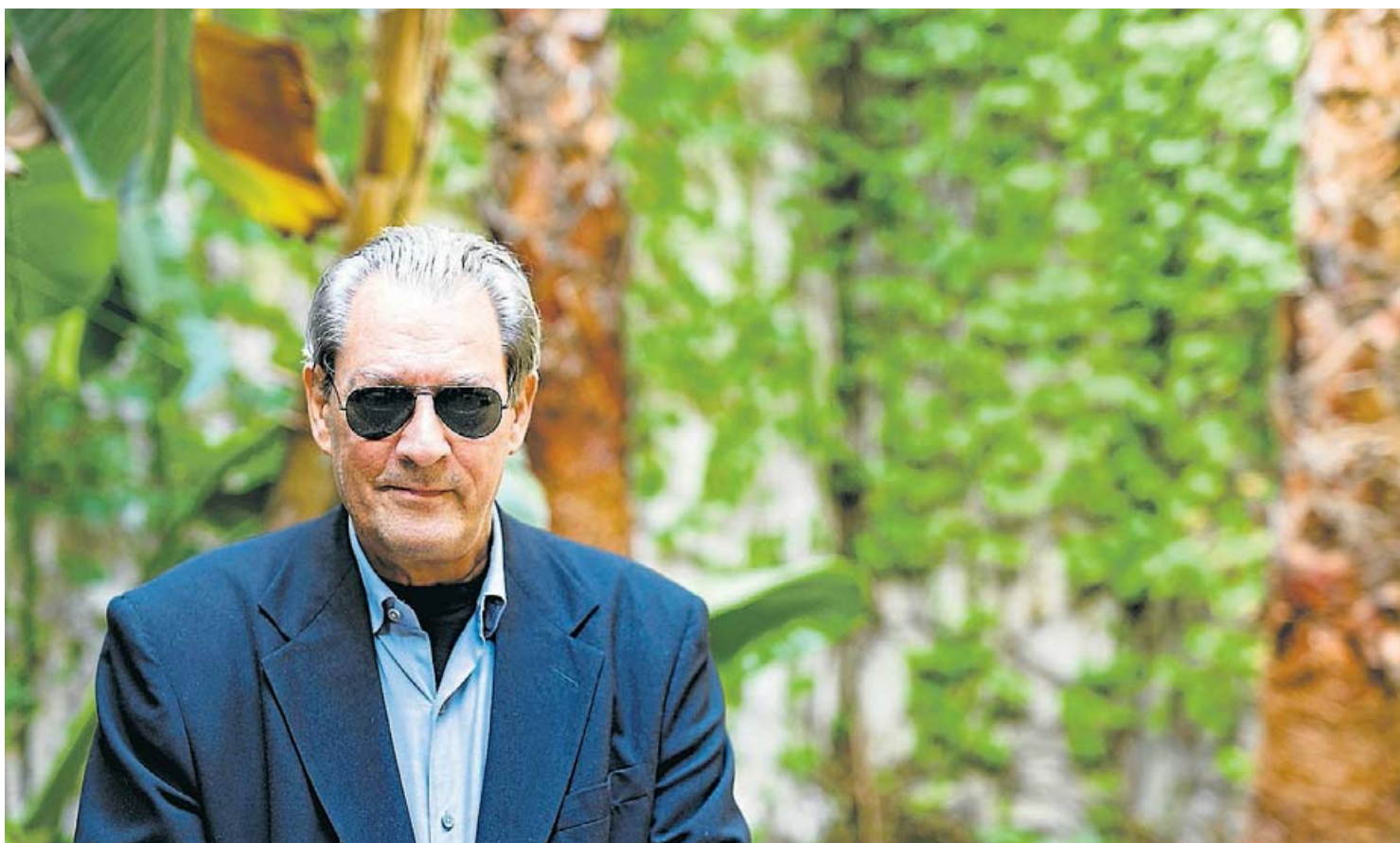

FRANCESC MELCION

La roja insígnia de Paul Auster

DAVID VIDAL
CASTELL

Quan va acabar d'escriure *4, 3, 2, 1* (Edicions 62), un repte esgotador que consistia a explorar quatre trames alternatives en la vida d'un protagonista, Archie Ferguson, en gairebé nou-cents planes i que vencia el lector per KO, Paul Auster va confessar que se sentia esgotat i buit. Per refer-se, primer com un joc i després com una obsessió impacient, va invertir mesos a rellegir total l'obra literària i periodística de Stephen Crane, a més de totes les biografies i estudis que en va trobar. Tot plegat és a l'origen de *La llama inmortal de Stephen Crane* (Seix Barral),

nou-cents planes més d'aquest Auster madur i facundiós, que ha escrit un text per ser llegit sense presses sobre un jove que va viure amb pressa i es va consumir com una flamarada.

Cal tenir present que aquest Crane, relativament desconegut per als lectors europeus, és un clàssic de lectura obligatòria d'institut als EUA, sobretot pel seu llibre més celebrat, *La insígnia roja del coratge* (1895; en català a Edicions de 1984) ambientat a la Guerra de Secessió. La importància de Crane, que potser aquí se'ns escapa, és el que dona sentit al llibre, que reformula tot un referent del canó i el presenta com un *misfit* marginal, visionari i talentós.

LA LLAMA
INMORTAL
DE STEPHEN
CRANE
PAUL AUSTER
SEIX BARRAL
TRAD. BENITO
GÓMEZ IBÁÑEZ
1.040 PÀG. / 24,90 €

Però la megalítica biografia de Crane és molt més que un treball memorialístic; és, de fet, un assaig múltiple que conté, almenys, tres línies de prospecció: és òbviament una biografia, escurpolsa, minuciosa –massa detalls massa irrelevant– sobre Stephen Crane, com ja s'ha dit, un tipus fonamental en la renovació de la literatura i el periodisme als EUA; precisament per això, és també un assaig literari sobre l'escriptura de Crane, i finalment és un assaig sociològic i polític sobre els EUA de finals del segle XX.

Crane, escriptor controvertit

Del que més disfrutará un lector austerià és, possiblement, de les

llargues i perspicaces anàlisis que Auster ens regala quan disseciona les proses de Crane. Tant és que estiguem parlant de les primeres proves de l'Stephen adolescent o de la seva magna novel·la, Auster n'analitza els personatges, l'ús del diàleg o la intenció simbòlica dels objectes durant centenars de planes. Crane va decidir apostar per una forma de realisme naturalista que va ser molt mal acollida pels cercles literaris. Als seus relats apareixia la parla i la vida del carrer de Nova York, els seus personatges són nens que s'esbatessen a pedregades, estafadors, prostitutes, borratxos que apallissen dones. El ritme del text és enfebrat, les frases són directes.

El més austerià de tot en aquesta obra és, precisament, el personatge de Crane, home malaltís, solitari, incomprès, maltractat per la pròpia família, físicament feble com alguns dels protagonistes d'Auster – Mr. Blank de *Viatges per l'scriptorium* o els protagonistes d'*El llibre de les il·lusions* i de *Bogeries de Brooklyn*–. També els temes de l'atzar, de la solitud o de la fugida treuen el nas pertot.

La història comença a girar cap a mig volum, quan arribem al 1894, i un Crane amb 23 anys comença a escriure la que serà la seva gran novel·la i ja és reconegut després de la primera, *Maggie*. Aquell any publica un conjunt d'esbossos per al *New York Press* sobre fumadors d'opi, ciclistes, els nous tramvies de Brooklyn o els albergs de set centaús del Bowery, en què posa en pràctica un periodisme immersiu que recorda el de Nellie Bly. En un context de premsa corrupta i sensacionalista, Crane fa un periodisme que ell mateix anomena *autèntic*, allunyat de dades i fonts, que copsa la qualitat de l'experiència amb totes les seves eines literàries.

Sense Crane no s'explicaria el naturalisme de Theodore Dreiser, la Generació Perduda ni el treball periodístic dels *muckrakers*. Moriria de tuberculosi el 1900, amb 29 anys, a Alemanya. La seva flama va cremar fins a consumir-lo, però gràcies a aquest descomunal i rigorós treball d'Auster avui encara ens fa una bona llum. ♦♦